

TERUG NAAR TILBURG

HELVOIRT TILBURG

't EIND EN
DE ZWARTE LEEUW

ANTWERPSEBAAN

OUDE TOREN HAAREN

STADHUIS +
LINDELAANTJE
OISTERWIJK

LODEWIJKSKERKJE
ST PETRUSBANDENKERK

KASTEEL DURENDAEL

VOORSTE STROOM

BAANEIND 12

VAN HELVOIRT
GROENPROJECTEN

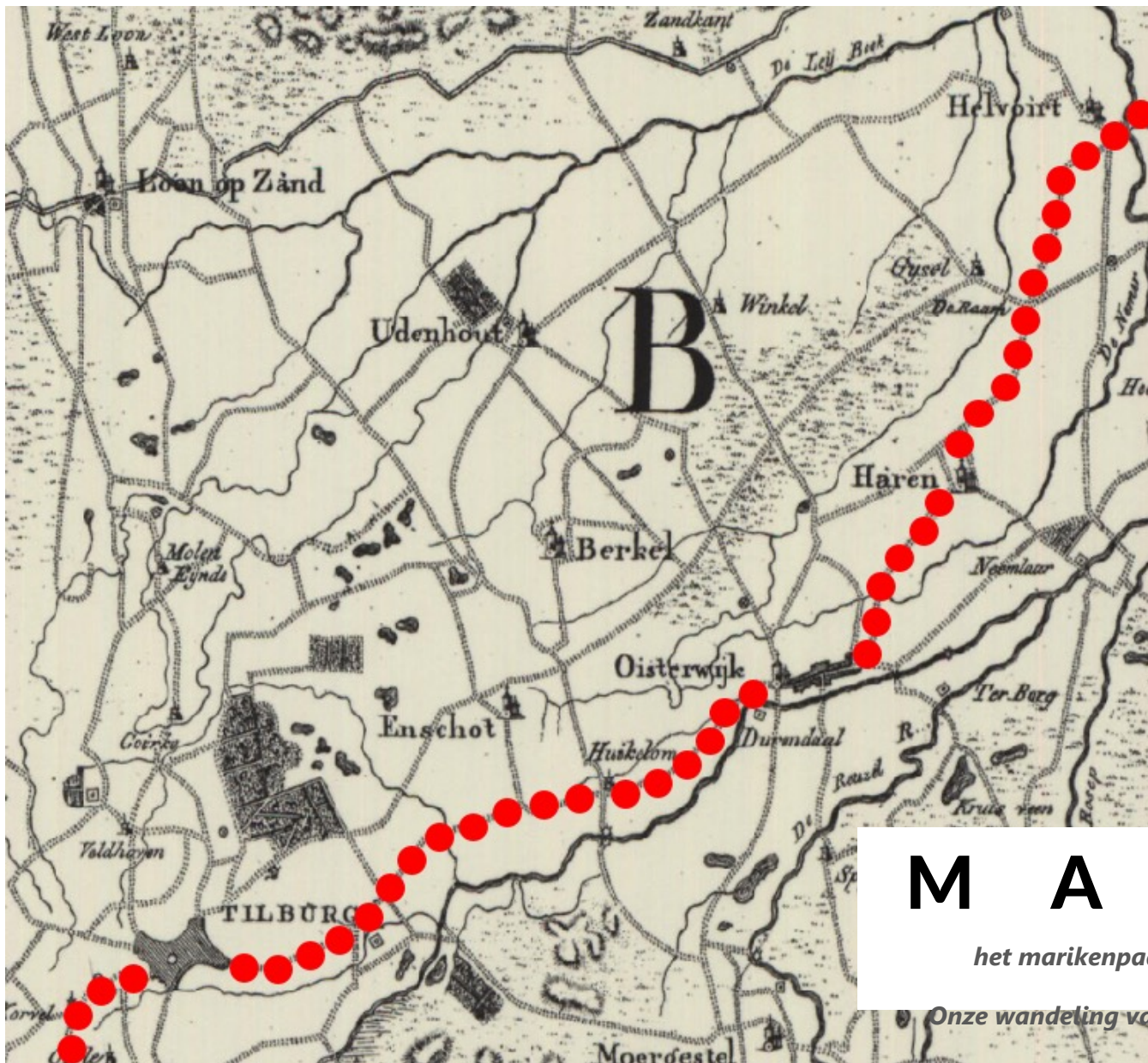
BEKA + DUVELHOK

013 POPPODIUM

HEUVEL EN
HEUVELSTRAAT

M A R I K E N P A

Zoals Oost-Nederland in de Middeleeuwen de hessenwegen kende, oude handelswegen die een verbinding vormden van Duitsland naar het westen van Nederland, zo waren er in het toenmalige hertogdom Brabant tijdens de middeleeuwen handelsroutes die met name van de Duitse en aan de IJssel gelegen Hanzesteden via Nijmegen naar Antwerpen leidden. Antwerpen was in die tijd de economische grootmacht van de zuidelijke Nederlanden en een van die oude handelswegen liep grofweg van Nijmegen via 's Hertogenbosch en Tilburg naar Antwerpen. Noord-Brabant was in die tijd een grotendeels dunbevolkt gebied. De onverharde wegen volgden vaak een grillig patroon door moerassige gebieden en woeste gronden, afhankelijk van de begaanbaarheid van het gebied. Dit wordt geïllustreerd door diverse plaatsnamen, zoals bijvoorbeeld Helvoirt. De naam Helvoirt komt van "hel", een woest, moerassig gebied, met erdoorheen een "voort" ofwel een beloofbare doorgang. De oude handelsroute was de inspiratiebron voor Tilburger Frans Godfroy, die een wandelroute samenstelde van in totaal 153 km die zoveel mogelijk het historische traject volgt. Het pad is vernoemd naar Mariken van Nimweghen, hoofdpersoon in een tekst uit het begin van de 16e eeuw. De wandeling van vandaag volgt het deel van het Marikenpad tussen Helvoirt en Tilburg en doet onderweg Haaren en Oisterwijk aan. De moderne tijd heeft her en der zijn meedogenloze stempel gedrukt op de oude infrastructuur, zodat het oorspronkelijke pad de ene keer onderbroken wordt door sportvelden en in een ander geval geblokkeerd door een snelweg. Aan de tekentafels blijkt vaak maar weinig respect voor ons historisch erfgoed

M A R I K E N P A

het marikenpad is een reconstructie van de middeleeuwse handelsroute van nijmegen naar antwerpen.

Onze wandeling van helvoirt naar het centrum van tilburg volgt grotendeels het traject van dit marikenpad

D M A R I K E N P A

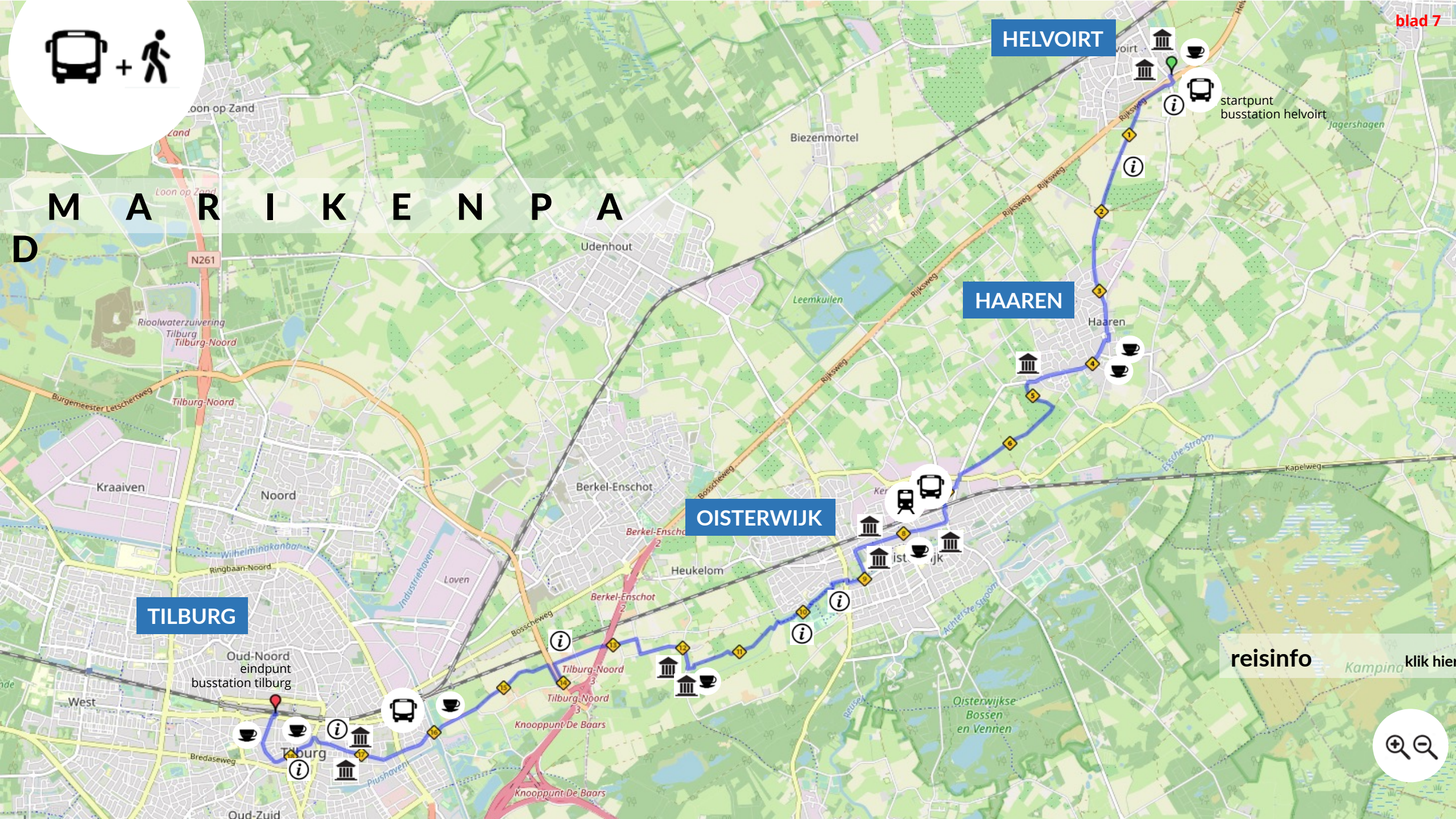
HELVOIRT

HAAREN

OISTERWIJK

TILBURG

reisinfo [Kampina](#) [klik hier](#)

reisinfo

HELVOIRT

HAAREN

OISTERWIJK

TILBURG

vertrek busstation spoorlaan tilburg
arriva lijn 140
startpunt busstation helvoirt

uitstappen helvoirt, busstation oude rijksweg

start wandeling bij busstation wandelknooppunt 12

afstand 18,9km

horeca in haaren

horeca oisterwijk

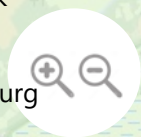
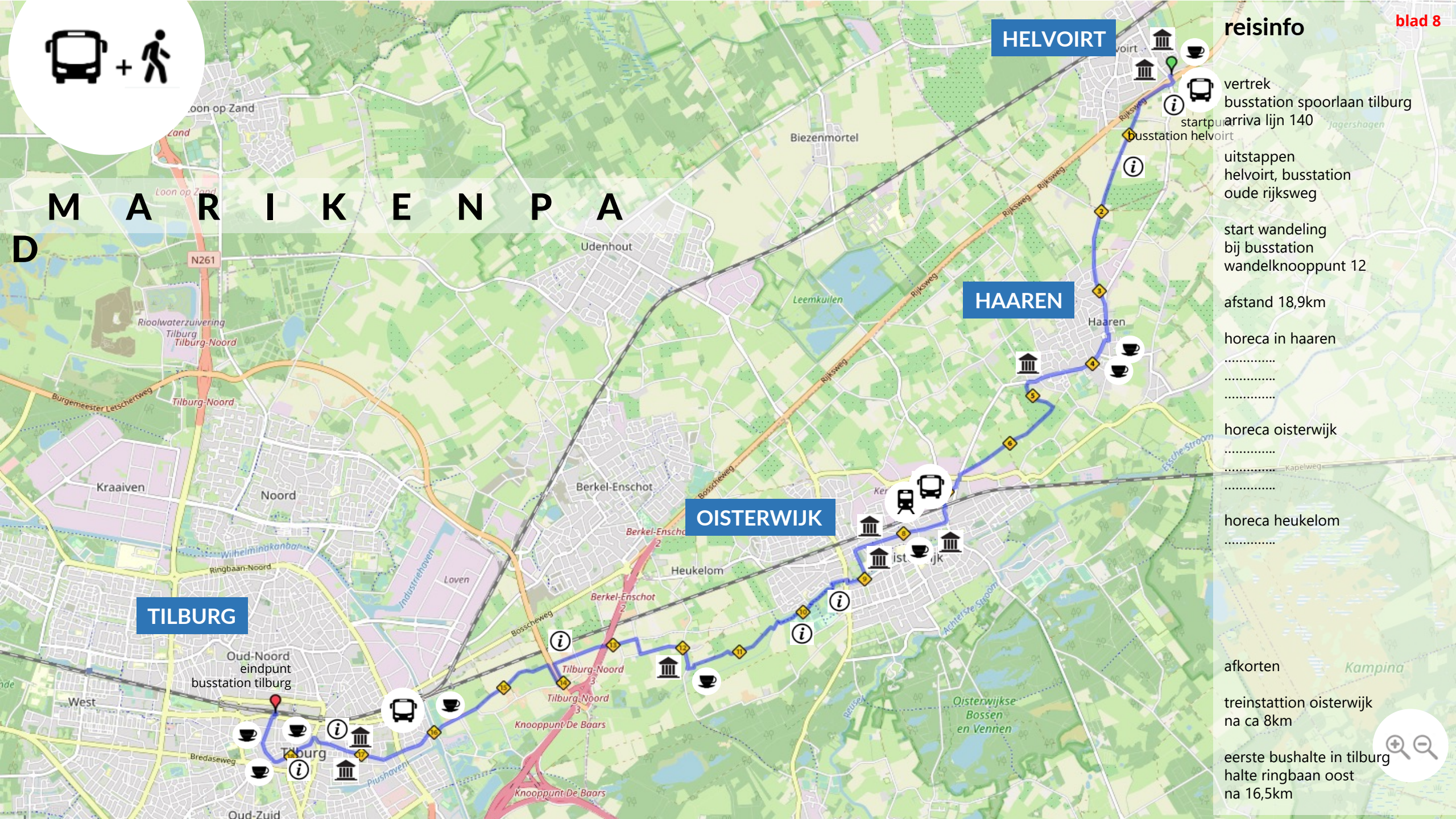
horeca heukelom

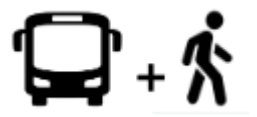
afkorten

treinstation oisterwijk na ca 8km

eerste bushalte in tilburg halte ringbaan oost na 16,5km

D M A R I K E N P A

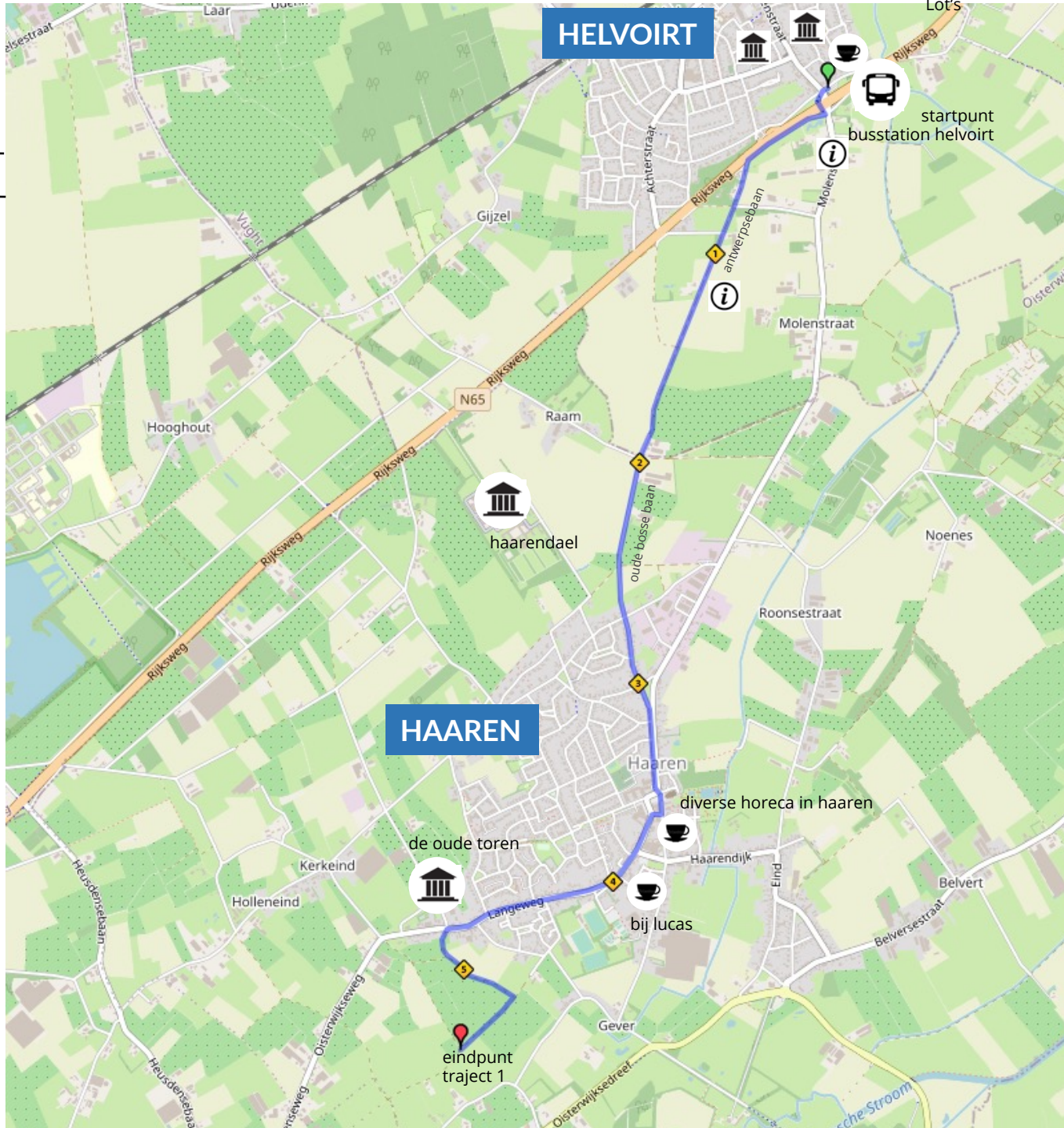
TERUG NAAR TILBURG

van helvoirt > tilburg

kaart 1

de gele nummers rechts op de kaart verwijzen naar wandelknooppunten die je onderweg tegenkomt

openingstijden horeca voor vertrek controleren

routebeschrijving

12

De wandeling begint bij wandelknooppunt 12, schuin tegenover restaurant LOT's in Helvoirt. Je steekt via het fietspad de rijksweg over, daarna ga je rechtsaf via de ventweg.

na ca 450m linksaf, de Antwerpse Baan in. Je volgt deze zandweg gedurende ca 1,5km

53

Bij wandelknooppunt 53 rechtdoor via de Oude Baan naar de bebouwde kom van Haaren

51

Bij wandelknooppunt 51 weg vervolgen, aan het eind van het Groenplein rechtsaf, Kerkstraat in

44

bij wandelknooppunt 44 rechtdoor

43

Bij wandelknooppunt rechtdoor, Monseigneur Bekkersplein oversteken. Direct na het voormalig gemeentehuis rechts, einde straat links, Kerkstraat in.

na ca 300m gaat de Kerkstraat over in de Langeweg, die bij de Oude Toren over gaat in het Kerkeind. Na de Oude toren links, zandweg

47

Bij wandelknooppunt 47 rechtdoor

41

einde zandweg, bij wandelknooppunt 41 rechts. Deze zandweg, de Bossebaan, volgen tot aan de bebouwde kom van Oisterwijk

TERUG NAAR TILBURG

van helvoirt > tilburg

kaart **2**

de gele nummers rechts op de kaart verwijzen naar wandelknooppunten die je onderweg tegenkomt

openingstijden horeca voor vertrek controleren

routebeschrijving

Hier links (Haarenseseweg), rotonde oversteken en de Haarenseseweg vervolgen tot aan de overweg.

Spoorlijn oversteken, rechtdoor via de Joannes Lenartzstraat. Einde straat rechts (oude Haarenseseweg) en vrijwel meteen weer rechtsaf, De Lind.

24

Einde De Lind, bij wandelknooppunt 24 rechtdoor, Dorpsstraat volgen.

13

Bij splitsing, wandelknooppunt 13, links aanhouden, Kerkstraat. Deze straat volgen tot het Kerkplein

23

Bij wandelknooppunt 23 rechts en meteen links, straatwand Kerkplein volgen. Einde Links, straatwand volgen, na huisno 22 rechtsaf Poirterstraat in.

Bij rotonde de Moergestelseseweg oversteken, rechtdoor via de Monseigneur Verhoevenlaan. Eerste straat links (Beukendreef). Bij kruispunt weer links (Kapelaan Huyberslaan) en vrijwel meteen rechts (Meidoornlaan).

Aan het einde rechtdoor, Voorste Stroom oversteken. Na brug rechts aanhouden, fietspad langs de Voorste Stroom volgen.

55

Einde rechts, Voorste stroom oversteken en meteen links

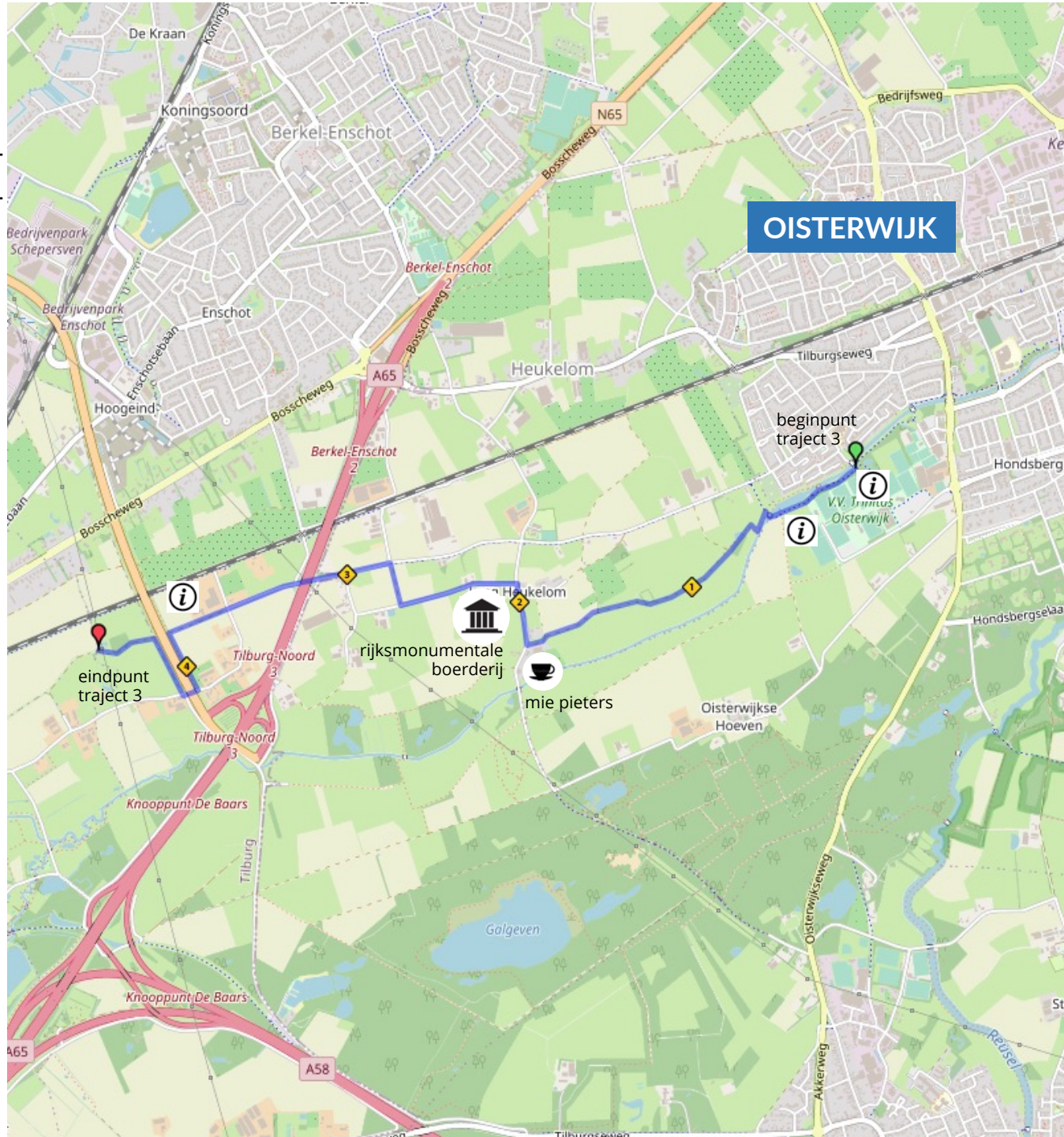
TERUG NAAR TILBURG

van helvoirt > tilburg

kaart 3

de gele nummers rechts op de kaart verwijzen naar wandelknooppunten die je onderweg tegenkomt

openingstijden horeca voor vertrek controleren

routebeschrijving

29

Vanaf wandelknooppunt 29 pad parallel aan de Voorste Stroom voorlopig blijven volgen (gele pijltjes op groene schildjes)

60

Bij wandelknooppunt rechtdoor via het Meulenbaantje

61

Bij wandelknooppunt 61, rechtdoor, bij asfaltweg (Laag Heukelomseweg) rechtsaf. (voor Cafe Mie Pieters ga je 100m linksaf).

Eerste weg links, Baaneind (aan linkerzijde lopen)

Na ruim 500m rechtsaf, smal pad tussen boerenland. Einde pad links, Oisterwijkse Baan (aan linkerzijde lopen).

Oisterwijkse Baan volgen, einde weg (van Helvoirt Groenvoorzieningen), zandweg rechtdoor kiezen

Vóór talud linksaf, tot aan de Zandstraat. Hier onder viaduct door, en meteen rechts. Zandweg volgen, eerste zandweg links

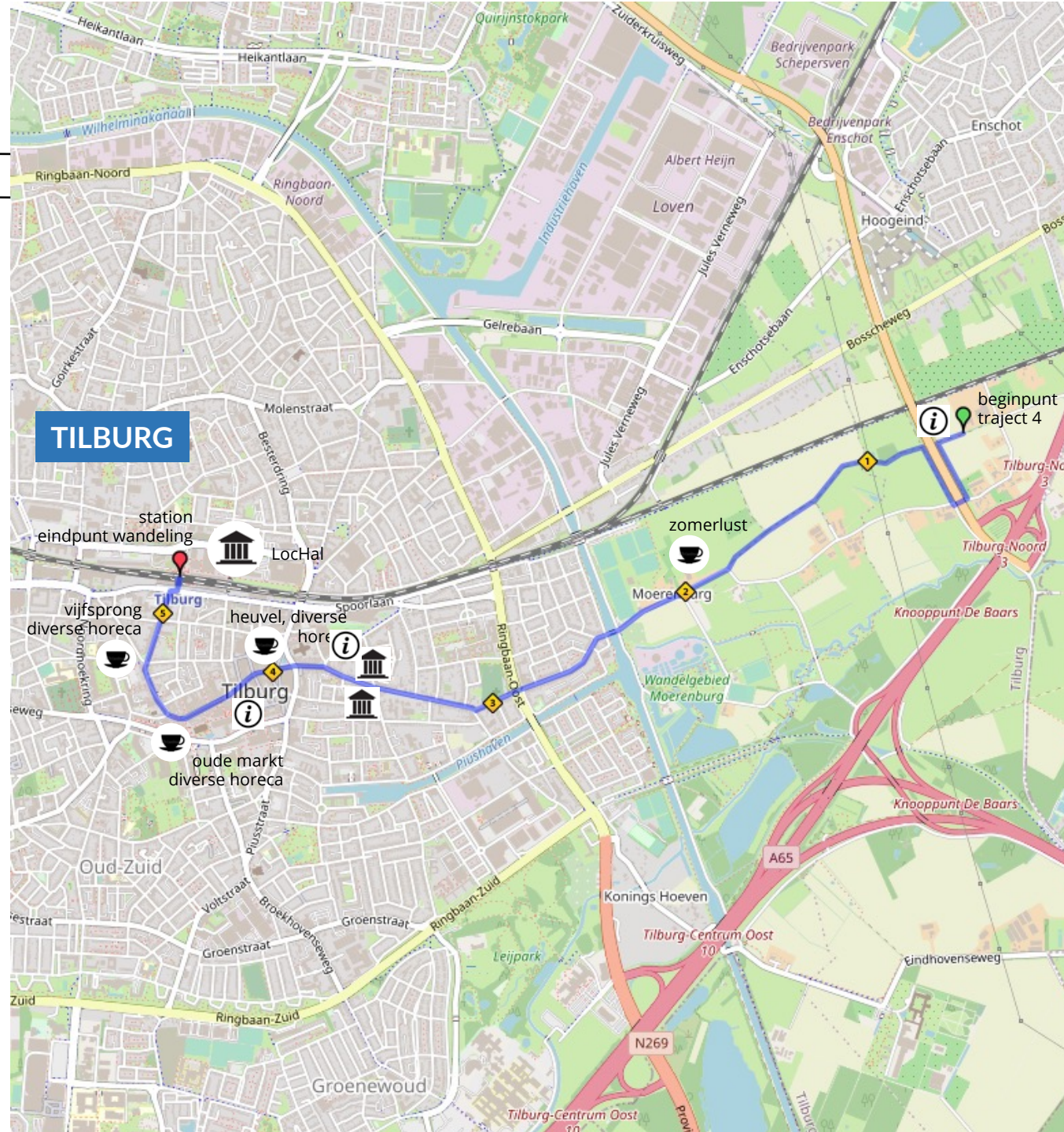
TERUG NAAR TILBURG

van helvoirt > tilburg

kaart 4

de gele nummers rechts op de kaart verwijzen naar wandelknooppunten die je onderweg tegenkomt

openingstijden horeca voor vertrek controleren

routebeschrijving

- 65** Bij wandelknooppunt 65, linksaf, zandweg volgen
- 02** Bij wandelknooppunt 02 rechtdoor, zandweg volgen, bij verharde weg (Oisterwijkse Baan) rechtdoor
- 07** Bij wandelknooppunt 07 rechtdoor, verharde weg volgen tot aan Wilhelminakanaal
- Na draaibrug rechtdoor, bij splitsing links aanhouden (Oisterwijkse Baan) en deze volgen tot Ringbaan Oost.
- Ringbaan oversteken, rechtdoor. Bij boerderij buigt de St Josephstraat enigszins naar rechts. Sint Josephstraat blijven volgen tot deze scherp naar rechts buigt, hier rechtdoor via de (Korte) Heuvel tot aan de Heuvelring
- 49** Bij wandelknooppunt 49 Heuvelring oversteken, rechtdoor over de Heuvel en vervolgens rechtdoor via de Heuvelstraat tot aan de Oude Markt
- Hier buigt de Heuvelstraat enigszins naar rechts. Rechts aanhouden en via de Nieuwlandstraat kom je op een vijsprong, wandelknooppunt 63
- 63**
- Rechts van het parkje loop je via de Stationsstraat naar het station aan de Spoorlaan, wandelknooppunt 74. Einde wandeling
- 74**

Ca 3500 tekens/ spaties

HELVOIRT VOORMALIG GEMEENTEHUIS & OUDE SINT NICOLAASKERK

Voorafgaand aan de wandeling is het leuk om eerst even de Torenstraat in te lopen. Het is ca. 250 m tot de protestantse kerk. Deze kerk werd in eerste instantie in de 12e eeuw als een houten kapel gebouwd. De eerste vermelding van Helvoirt stamt van 1192 en is gerelateerd aan de bouw van deze kapel. De huidige kerk dateert uit de 15e eeuw maar is daarna nog enkele keren verbouwd.

interieur oude sint nicolaaskerk

Torenstraat 47, gelegen schuin tegenover de kerk is de woning die vanaf 1871 werd bewoond door dominee Theodorus van Gogh, de vader van Vincent, zijn echtgenote en vijf van hun kinderen waaronder Vincent's broer Theo. Vincent heeft hier zelf nooit gewoond maar verbleef in die tijd in Den Haag en later in Londen, waar hij werkzaam was bij kunsthandel Goupil & Co. Hij bezocht zijn ouders echter regelmatig en heeft diverse schetsen van Helvoirt gemaakt, o.a. van de protestantse kerk is zo'n schets te achterhalen ?. In de kerk staat op een koperen lezenaar een statenbijbel uit 1702 is die bijbel inderdaad nog aanwezig ?, die dominee Van Gogh bij zijn vertrek uit Helvoirt in 1875 aan de kerk schonk. De domineeswoning is een statig witgepleisterd huis dat stamt uit 1657, destijds gelegen aan een van de twee verharde wegen die Helvoirt rijk was. De Torenstraat heette in die tijd nog Kerkstraat.

HELVOIRT PASTORIEWONING DOMINEE VAN GOGH

foto BHIC

ca 1880, ten tijde van bewoning door fam van gogh

foto BHIC

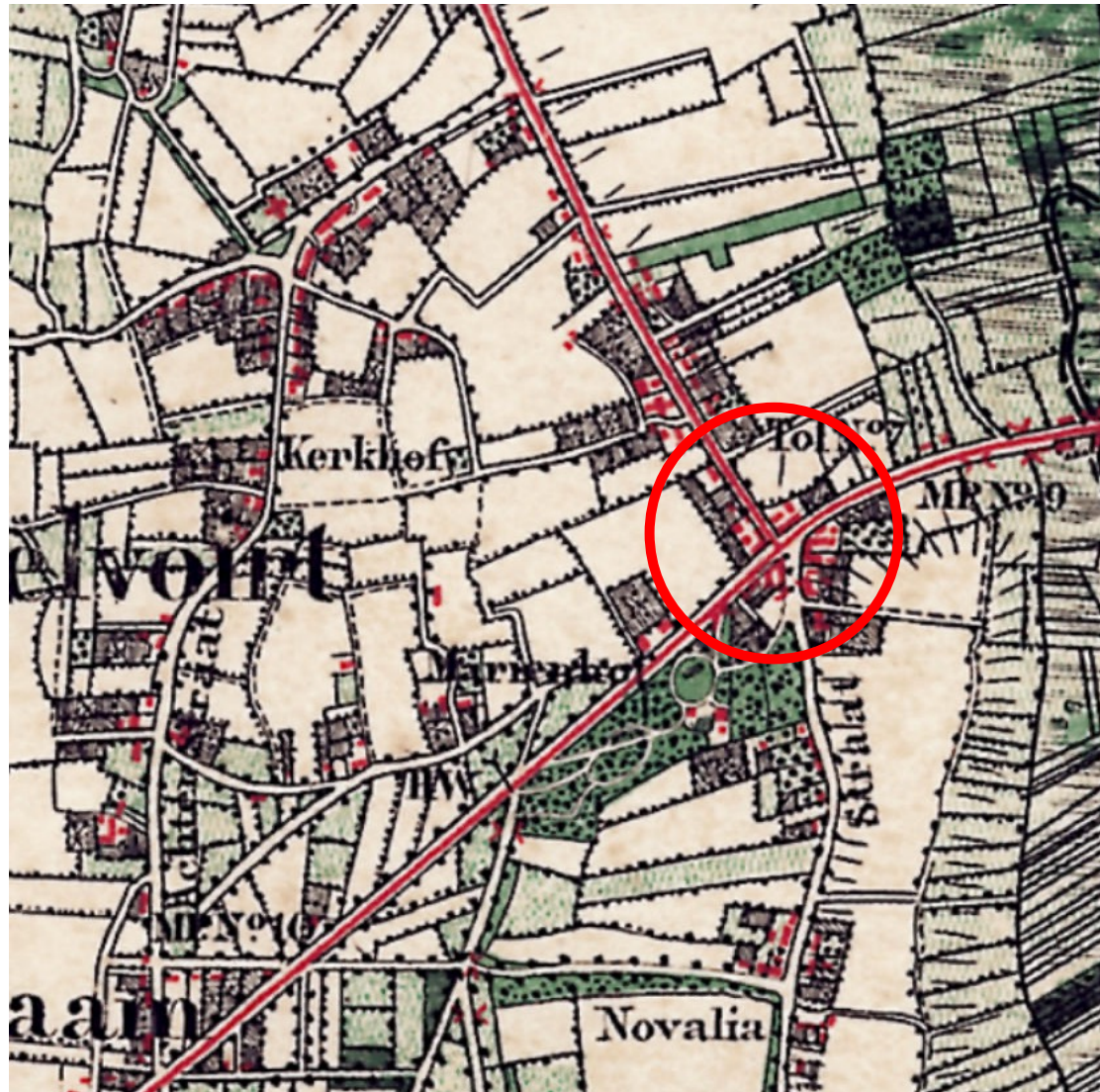
nu restaurant LOTS

HELVOIRT, 't EIND HERBERG DE ZWARTE LEEUW

HELVOIRT HET EINDE VAN 'T EIND

1875

2023

Waar ooit een gezellig dorpsplein lag doorkruist nu de drukke rijksweg 's Hertogenbosch - Tilburg het dorp en snijdt het zuidelijk deel van de rest van het dorp af. Eind jaren vijftig van de 20ste eeuw werd deze N65 vierbaans en in zuidelijke richting verlegd. Daarvoor werden tien panden gesloopt, waarvan sommige met een lange geschiedenis. Hierdoor verdween in Helvoirt een karakteristiek pleintje, waarop de dorpslinde stond en waaraan enkele rustieke herbergen waren gelegen. Het werd in vroegere jaren 't Eind genoemd en was het brede verbindingstuk van de Torenstraat en de Molenstraat. Van het pleintje resteert o.m. voormalig restaurant De Zwarte Leeuw (nu Lots), volgens de overlevering al bestaand sinds 1438. Maar er was al eeuwenlang meer horeca te vinden hetgeen wijst op de functie als pleisterplaats voor de vele reizigers van en naar Antwerpen en Nijmegen. Ook was er sprake van zgn. stille kroegen, er werd zonder vergunning getapt in de voorkamer van particuliere woningen. Door de mogelijke maar nog onzekere ondertunneling van de N65 zou hopelijk iets van het vroegere pleintje kunnen worden hersteld, maar dan helaas zonder de verloren gegane historische linde en gebouwen.

Een pad langs de N65 leidt naar de weg die sinds een aantal jaren Antwerpsebaan genoemd wordt, en die na enkele kilometers overgaat in de Oude Baan richting Haaren. Dit doet vermoeden dat de oude handelsweg naar Antwerpen via dit pad liep. De meningen hierover zijn echter verdeeld. Zo is er een hypothese, die stelt dat de werkelijke historische handelsroute tussen 1400 en 1800 aan de andere zijde van Helvoirt via de Oude Bossche Baan naar Loon op Zand liep en dus niet via Tilburg. Discussies als deze zijn echter geen belemmering om van deze wandeling te genieten. Het eerste gedeelte van de Antwerpsebaan wordt in de volksmond ook wel Ziekenbaantje genoemd. Vanwege een choleraepidemie halverwege de 19e-eeuw stond aan het begin van het pad rechts een ziekenhuisje om cholera-patiënten te verzorgen. Er is weinig bekend over het aantal patiënten dat er werd verpleegd, wel staat vast dat het in 1892 werd gesloopt. De nog bruikbare bouwmaterialen werden geveild in herberg De Zwarte Leeuw en brachten de fraaie som van Fl. 31,00 op. Er is niets meer van terug te vinden, op de plaats van het hospitaaltje is nu een weiland. Slechts een informatiebordje herinnert nog aan dit stukje verleden.

A N T W E R P S E B A A N

HAAREN OUDE TOREN

foto wamba

De Oude Toren is het overgebleven deel van de uit 1472 stammende St. Lambertuskerk aan het Kerkeind in Haaren, dat destijds een aparte buurtschap vormde. Wegens gebrek aan onderhoud viel de kerk en in 1780 stortte het middenschip in. De toren en een deel van het koor bleven overeind. In 1853 werden de resten van de oude kerk gesloopt en bleef de toren alleen achter. De klokken werden in 1943 geroofd door de Duitse bezetter. In 1968 vond een restauratie plaats, die met name het dak en het dichtmetselen van de kerkingang betrof. Daarbij zijn verschillende graven en voorwerpen teruggevonden. Ook werden de fundamente van de oude kerk in kaart gebracht. De toren werd toen als monument geklasseerd. In 1978 werd het uurwerk hersteld en kwamen er nieuwe klokken, afkomstig van de Utrechtse Sint-Monicakerk die een jaar tevoren gesloopt was. Van 1997 tot 1999 is het grootste deel van de kerkfundamente opgemetseld tot lage muurtjes, zodat de plattegrond van de vroegere kruiskerk te zien is. Aan de westzijde bevindt zich een ingang in een spitsboog nis maar de toren kan niet worden bezocht.

OISTERWIJK, STADHUIS & LINDELAANTJE

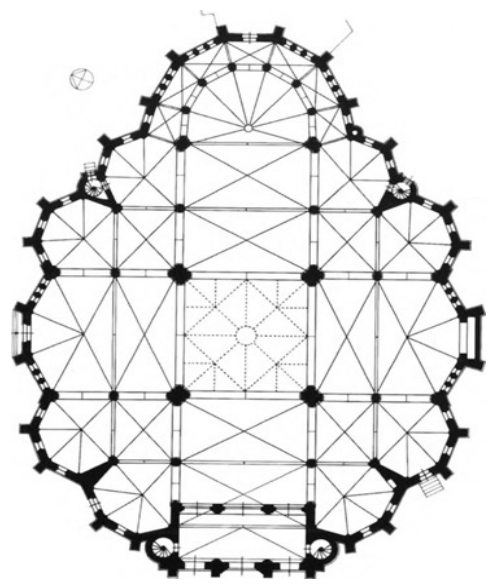
Waarschijnlijk ergens in de vijftiende eeuw werd in Oisterwijk een kapel gebouwd aan het zogenaamde Lindeind met een Mariabeeld. In de zestiende eeuw zouden hier wonderen zijn geschied. De kapel werd daarom 'Onse Lieve Vrouwe van mirakelen aende Linde' genoemd. In 1899 werd de kapel uiteindelijk afgebroken en maakte plaats voor het raadhuis. Het gebouw doet nog steeds dienst voor de gemeente. Er vinden trouwerijen plaats en iedere donderdag komt de gemeenteraad bijeen in de vergaderzaal. Het vroegere pad naar de kapel staat tegenwoordig bekend als het 'trouwlaantje', een begrip in Oisterwijk, bestaande uit een ongeveer 200 meter lange linden-loofgang tussen de twee rijbanen van De Lind. Het is traditie dat bruidsparen onder het twee eeuwen oude linden-gewelf door naar het stadhuis lopen. De monumentale Lindeboom achter het raadhuis is al honderden jaren oud. In 1388 werd voor het eerst melding gemaakt van de Lindeboom, het zou daarmee de oudste lindeboom van Nederland zijn. Het is echter onduidelijk of daar de huidige boom mee bedoeld is. Volgens de overlevering werden er kaas- en eiermarkten gehouden en werden er rechtsvonnissen uitgesproken. Ook diende hij als schuilplaats voor de regen.

foto www.basberkelmans.nl

OISTERWIJK LODEWIJKS- OF NAPOLEONSKERKJE

In 1796 werd in Nederland – tussen 1795 en 1805 de Bataafse Republiek geheten – de scheiding van kerk en staat afgekondigd. Dat betekende voor de hervormde kerk het verlies van haar bevoorrechte positie. Vanaf 1798 kregen de katholieken daar waar zij de meerderheid van de bevolking vormden de mogelijkheid tot teruggave van de oude dorpskerken, die vanaf de zestiende eeuw in handen van de calvinisten waren gekomen. Een Lodewijkskerkje of Napoleonskerkje is een protestants kerkgebouw waarvoor het geld werd geschonken door koning Lodewijk Napoleon (1806- 1810), broer van Napoleon Bonaparte, als compensatie voor een "teruggegeven" godshuis. Zo ook in Oisterwijk: Om de protestantse gemeenschap schadeloos te stellen mochten zij voor f 7.000,- een nieuwe kerk in Oisterwijk laten bouwen als vervanging voor de oude Sint-Petrus'-Bandenkerk. Het kerkje staat aan de Kerkstraat 64. In de lente van 1810 begon men met de bouw en op 2 september 1810 werd het nieuwe kerkgebouw officieel geopend. Vaak werd in dit verband het verkleinwoord 'kerkje' gebruikt omdat de gebouwen, overeenkomstig de grootte van de protestantse gemeenten in het zuiden van Nederland klein van omvang waren. Naast de religieuze functie biedt de Oisterwijkse Lodewijkskerk ook plaats aan exposities en concerten.

OISTERWIJK SINT PETRUSBANDENKERK

foto visitbrabant

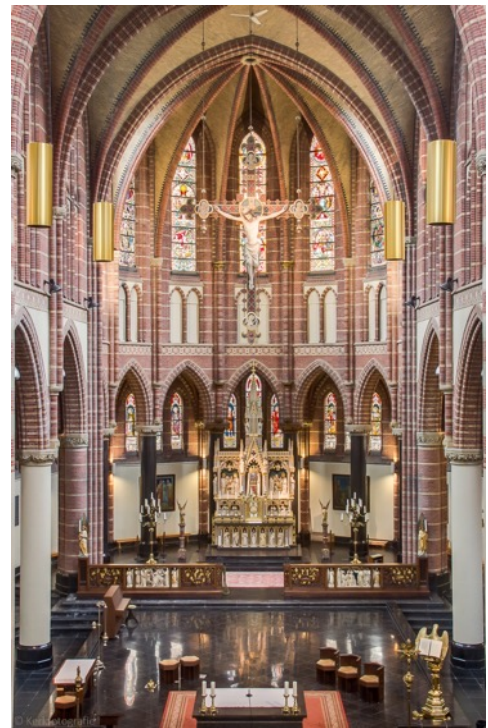

foto s www.kerkinterieur.nl

OISTERWIJK VOORSTE STROOM

Van de Korvelse Waterloop die vroeger ten zuidoosten van het huidige Korvelplein begon resteert niet veel meer. Onder de Piushaven en haar zijkanaal ligt nog een deel van de oude bedding van deze waterloop die tegenwoordig zijn oorsprong heeft bij Moerenburg. Vanaf het punt dat het stroompje samenvloeit met de Nieuwe Leij vervolgt deze zijn weg onder de naam Voorste Stroom. De beek heeft samen met de Reusel, Rosep en Beerze een stevig stempel gedrukt op het huidige landschap en stroomt van west naar oost tussen weelderig begroeide oevers door de bebouwde kom van Oisterwijk. Ten oosten van Oisterwijk vloeit de Voorste Stroom samen met de Achterste Stroom en gaat als Essche Stroom verder. Ooit stonden aan de Voorste Stroom twee watermolens, waarvan helaas niets meer rest. Van die twee was de Heukelomse watermolen eigendom van de eigenaren van kasteel Durendael, dat gelegen was aan dezelfde beek. Dit kasteel is in de 19e eeuw vakkundig gesloopt, er zijn geen resten meer te bewonderen. Bij het kasteel behoorde een groot landgoed dat de Oisterwijkse bossen en vennen omvatte alsmede de Oude Hondsborg. Gelukkig is de natuurfunctie van deze gebieden behouden gebleven omdat die al meerdere decennia grotendeels in handen zijn van de Vereniging Natuurmonumenten en Stichting Brabants Landschap. Daarvoor heeft met name de medeoprichter van Natuurmonumenten, Pieter van Tienhoven (1875-1953), zich jarenlang met hart en ziel ingezet. Bekommernis om onze schaarse natuur is dus bepaald niet iets wat pas gedurende de laatste decennia is ontstaan.

voorste stroom in het centrum van oisterwijk

OISTERWIJK
KASTEEL DURENDAEL

De boerderij aan het Baaneind met huisnummer 12 herbergde een zeldzame combinatie van boerderij en brouwerij. Een boerderij waar naast het boerenbedrijf ook een gelagkamer annex tapperij werd uitgbaat kwam veel vaker voor, daar is nog menig voorbeeld van te vinden in Brabant. Meestal rest er dan uiteindelijk alleen nog het café; het boerenbedrijf is aan de wilgen gehangen. De Baaneindse boerderij dateert van de tweede helft van de 17e-eeuw en heeft een afwijkende constructie ten opzichte van het meer gebruikelijke Brabantse model. Aan een zijde raakt het rieten dak bijna de grond. De nabijgelegen Brouwerssloot doet onmiddellijk herinneren aan de brouwactiviteiten die in de boerderij plaatsvonden. Inmiddels heeft het pand, een rijksmonument, al jaren geen agrarische functie meer. De laatste boerende boer was Jos Kriekaart. Hij was eerder in dienst van de 'Russische Madam', een rijke vrouw uit Letland die hier een zomerhuis had.

HEUKELOM

RIJKSMONUMENTALE BOERDERIJ, BAANEIND 12

HEUKELOM VAN HELVOIRT GROENPROJECTEN

BNA gebouw van het jaar 2013 Regio Zuid

De term 'duurzaamheid' wordt te pas en te onpas gebruikt, maar de betekenis is vaak onduidelijk. Gaat het over het hergebruik van een bestaand gebouw, EPC-waardes, GreenCalc-scores, de toepassing van zonnecellen, of is het een sensor waardoor het licht uitgaat als je de kamer verlaat? Dit alles komt voorbij bij de inzendingen in Regio Zuid. Maar er is er maar één waar architectuur en milieubewustzijn op een feestelijke manier samengaan.

Het is een ogenschijnlijk eenvoudig gebouwtje. Een bedrijfsruimte met een kas als uitgangspunt bekleed met een latten gevel. Maar bij nader inzien is hier iets heel bijzonders gebeurd. Dit is een zeldzaam voorbeeld van een volledig integraal ontwerp. Verantwoord materiaalgebruik, inventieve toepassing van energie-installaties, gecombineerd met een slim gebruik van groen en daglicht: dit mag duurzaamheid heten.

Proyecto Roble is een prettige verblijfsruimte die milieuvriendelijk is, zonder dat het ergens geforceerd wordt. De houtconstructie is van een Japanse elegantie. Door de daglichttoetreding – ook in de wc's – hoeft overdag nooit het licht aan. De ruime kantoren zijn sfeervol door de verbijzondering van het interieur. Aan de wanden is vilt van schapenwol aangebracht voor een goede akoestiek. De opbergkasten zijn gemaakt van fruitkramen. Hoe esthetisch ook, niets is overbodig. Klimaattechniek dringt hier door tot het architectonische idioom. De zonnepanelen zijn toegepast als dakbedekking en voor het eerst is hier een helofytenfilter op een schuin dak gelegd.

Zelden zag de jury een gebouw waarin duurzaamheid zo verregaand tot in de kleinste details is doorgevoerd. Hier is geen geitenwollen sok meer te bekennen. Dit is vreugdevolle duurzaamheid. Er is maar één kanttekening: de elegante schoonheid van het kantoor steekt schril af tegen de plompheid van het naastgelegen huis, waarmee het verbonden is. Hier spreekt wel een mooie symboliek uit: het plompe huis mag blijven, maar we laten dit wel achter ons. Proyecto Roble is de toekomst. Dit is waar de architectuur in Nederland naartoe moet.

ST JOSEPHSTRAAT

TILBURG

N.V. Wollenstoffenfabriek Beka

St. Josephstraat, links de fabriek van de N.V. Wollenstoffenfabriek Beka (van den Bergh-Krabbendam), in de jaren 1841-1846 in opdracht van koning Willem II gebouwd als lanciers- of kavaleriekazerne. Op de achtergrond de schoorsteen en het ketelhuis van deze fabriek. Ook het fabriekspand rechts van de straat, het huidige 'Duvelhok' (op deze foto niet zichtbaar), werd in 1911 eigendom van de firma Van den Bergh-Krabbendam.

TILBURG, DUVELHOK

Het Duvelhok is de oudste nog bestaande textiel fabriek in Tilburg. De broers Isaac en Abraham Deen begonnen er in 1862 een katoenspinnerij. In 1880 ging het gebouw over in andere handen en kwam er een wolspinnerij in. Maar pas in 1911 werd de oude fabriek een echt 'duvelhok'. De eerste bewerking van wol wordt 'duvelen' genoemd. In deze fase wordt de wol schoongemaakt. Het verhaal gaat dat de arbeiders die met deze klus bezig waren er na een tijdje uitzagen als 'duvels', want het was een smerig klusje. Toen de fabriek in 1968 dicht ging, werd het een kunstenaarswerkplaats. Karin Bruers kocht het pand in 2014, om er zelf te kunnen werken aan het social sofa project, maar ook om er ruimte te bieden aan anderen. Inmiddels is het pand duurzaam gerestaureerd. In 2016 was de officiële opening en sindsdien is het weer volop in bedrijf. Een aantal creatieve bedrijven hebben er hun werkruimte, zoals een filmbedrijf en een school voor kunstonderwijs. In de grootste ruimte worden de social sofa's, enorme betonnen banken, voorzien van prachtige mozaïeken.

TILBURG, POPPODIUM 013

013 is sinds de opening in 1998 een begrip in de internationale muziekwereld. Sinds een verbouwing in 2015-2016 is 013 het grootste poppodium van Nederland, met zalen met een capaciteit voor 700 tot 3.000 bezoekers. De grootte van de zalen kan worden afgestemd op het aantal bezoekers. Het pand beschikt over een eigen opnamestudio. Veel grote namen uit de popwereld maakten hier hun opwachting, zoals Simple Minds, Robbie Williams en de Brabantse coryfee Guus Meeuwis. Een meerdaags "heavy" festival als Roadburn trekt van over de gehele wereld enthousiaste bezoekers, die dan naast 013 ook in diverse andere locaties in de stad concerten kunnen bijwonen.

Opvallend aan het gebouw is de gevel, die afgewerkt is met een donkere rubberen gevelbekleding die met cd-schijfjes is gecapitonneerd. Deze heeft tevens een geluidsisolerende functie wat gezien de bespelers van het podium geen overbodige luxe zal zijn.

Herdgang "De Hoevel met de Kerck" is in de loop van de eeuwen uitgegroeid van een schapenwei tussen een paar boerderijen tot het centrale plein in Tilburg. De belangrijkste maar niet de leukste, (welke vind je wel leuk?) winkelstraat van Tilburg, de Heuvelstraat, komt uit (wat mij betreft kan deze zin er uit) op dit plein staat het standbeeld van koning Willem II al jaren zijn tijd te verbeiden. Zoals in vele oude stads- en dorpscentra stond ook op het Heuvelplein een lindeboom. Uit oude geschriften valt op te maken, dat hier al in de 16e-eeuw zo'n boom stond, op een plaats waar waarschijnlijk ook recht gesproken werd. In 1994 besloot het gemeentebestuur de toenmalige linde te laten kappen wegens een boomziekte, welk besluit door de Tilburgers bepaald niet in dank werd afgenomen. Tot op heden is het niet gelukt om een nieuw exemplaar op te kweken, zodat er zeker voor de oudere generatie Tilburgers een leegte is achtergebleven die zeker niet is opgevuld door de weinig vrolijk stemmende façade van het Pathe' filmtheater. Na de laatste herinrichting wordt het plein opgesierd door een waterpartij en grasstroken. Helaas is de Heuvelring die langs het plein loopt niet autovrij, maar gezien de grootse plannen van het gemeentebestuur met de inrichting van de binnenstad zou dit ten goede kunnen veranderen. De Heuvelse of St. Jozefkerk neemt een prominente plaats in aan het plein en is een van de belangrijkste kerkgebouwen van het centrum. De neogotische kerk is in fasen gebouwd tussen 1871 en 1889 in de tuin van een voormalige kazerne, welke zelf werd verbouwd tot pastorie. Ervoor staat een Heilig Hartbeeld uit 1921. In de kerk zijn twee orgels te zien, waarvan het hoofdorgel zo'n 500 pijpen bevat. De beide kerktorens verheffen zich 72 meter boven het plein.

HEUVEL + HEUVELSTRAAT

HEUVEL + HEUVELSTRAAT

iets toevoegen over het feit dat tilburg een relatief jonge stad is, pas in 1809 stadsrechten kreeg (oisterwijk in 1230) maar inmiddels is uitgegroeid tot de zesde stad van nederland

op de oudste kaart van tilburg uit 1760 is de heuvel afgebeeld als een van de 'frankische driehoeken', gevormd tussen drie straten met aan de buitenzijde beperkte bebouwing. Deze 'herdang' grensde aan de zuidzijde aan het marikenpad, de historische handelsroute van nijmegen naar antwerpen. In de loop der jaren is de heuvel het centrale plein van tilburg gebleven

tot ca 1950 maakte in tilburg alle doorgaand verkeer van breda naar eindhoven of den bosch in beide richtingen gebruik van deze historische handelsroute/ marikenpad, nu de heuvelstraat, voetgangersgebied voor winkelend publiek.